

עורכת ראשית: שוש ברקאי

רכז המערכת: צביקה ביקל

עריכה לשונית והגהה: חיה פלג

חברי המערכת: אסתר לופן, אלה רוזנברג, ברטי קורן, זהר ארנון, יעל רטנר

יעקב בארי, יונה פלג, לאה טל, מלי ברוש, נורית שטרנברג, נילי אברמוב,

שרה אדר, צביקה ביקל, חיה פלג, עדנה פיינר, חת גבאי, רוחה הראל,

שמחה גרנות.

צלמי המערכת: יעקב בארי, יונה פלג.

כתובת המערכת: מועדון הדרים מושב שדה ורבורג

דוא"ל: kivun_hadash@walla.co.il

טלפון: 03-9080845 פקס: 03-9095718

המו"ל: העמותה לחבר הוותיק בדרום השרון.

אתר אינטרנט: vaticim.wordpress.com

גרפיקה: אנה קירי. הפקה: מנדל.

נחנכה יחידת ההתנדבות בדרום השרון

| מאת: יעל רטנר |

התנדבו לסייע בפגישות אישיות או קבוצתיות, לאוכלוסייה המבוגרת שחייה במועצה שלנו. כך תוכלו לתרום להם מניסיונכם העשיר ולהפיג את בדידותם. ההתנדבות מגוונת את שגרת היום ונותנת משמעות לחיים שאחרי העבודה. כל המתנדבים שיצטרפו ליוזמה ברוכה זו ויתחייבו לתקופת פעילות, ייהנו מהדרכה וליווי של אנשי מקצוע מעולים. ניתן לפנות: למיטל גלעדי 03-9000595/661

ב-14.01.2019 התקיים ערב מיוחד לרגל חנוכת יחידת ההתנדבות במועצה האזורית דרום השרון. היחידה אמורה להוות בית עבור המתנדבים הרבים הפועלים בתחום המועצה האזורית. הערב התקיים במעמד ראש המועצה אושרת גני גונן וסגניתה ליטל רהב, המפקח על תחום ההתנדבות באזור המרכז במשרד הרווחה, כפיר רייך, מנהלת השירותים החברתיים במועצה תמי פרבר, עובדי המועצה ומתנדבים. בטקס צוין, כי ההתנדבות ביישובי דרום השרון מאד מפותחת ומעידה על חוסנה של האוכלוסייה והיא מקור לגאווה. פעילות המתנדבים היא בתחום הפרט וגם בתחום הקהילתי. במוקד הערב היתה הרצאתו של יובל קדוש על עולם הנתינה, האהבה והאמונה, ההתנדבות והסולידריות שמגבשות את רוח האדם.

בהקשר זה – מחפשים אתכם!

בואו לתרום ולהיתרם!

סוף סוף טיפולי שיניים לאזרחים וותיקים

החל מ-1.02.2019 יינתנו לקשישים שמלאו להם 75 שנים טיפולי שיניים משמרים ומונעים (עזרה ראשונה, עקירות, טיפולי שורש וכד') במחיר מסובסד, שנקבע ע"י משרד הבריאות ובהתאם למצבם הכלכלי שנקבע ע"י העו"ס במחלקה לשירותים חברתיים במקום מגורי הקשיש.

החל מ-1.10.2019 יתווספו לתכנית גם טיפולי שיניים משקמים (הכנת תותבות, כתרים וכד') לקשישים מעל גיל 80. הטיפולים יעשו במרפאות קופות החולים, מרפאות ציבוריות וקהילתיות, מרפאות בבעלות עמותות ומרפאות שהוקמו במרכזי יום לקשיש.

"כולנו מלאכים בעלי כנף אחת. רק כאשר אנו נושאים זה את זה - ביכולתנו לעוף..."
לוציאנו דה קרטסו

ג'וינט ישראל אשד
יחד בעשייה חברתית למען הדקלים
העמותה למען החבר הוותיק בדרום השרון

נותנים מקבלים

מחפשים אתכם...
מתנדבים לעשייה משמעותית

בואו לתרום ולהיתרם במפגשים מגוונים ביישובי מועצת דרום השרון עם אוכלוסיית הגיל השלישי במטרה להפיג את בדידותם ולהעשיר את יומם.
הגיל השלישי רווי שינויים בחיי האדם: יציאה לגמלאות, בדידות, עודף זמן, פרידות ועוד. אנו מחפשים מתנדבים שותפים לדרך בתחומים שונים: ליווי ושיחות, גינון, מחשוב, מוסיקה, טיפולים פרא רפואיים, אומנות, עזרה בשעת חרום, ועוד...
כל המתנדבים מקבלים הדרכה וליווי ומחויבים לתקופת פעילות.

מחכים לכם!
מיטל גלעד 03-9000595/661
ניתן להשאיר הודעה ואנו נחזור אליכם

שפו להדרים

קבלת שבת בעלת ערך מוסף

לקראת היום הבין-לאומי לשואה הופיעה "להקת הדרים", חבורת הזמר של הוותיקים משדה ורבורג, במעון לניצולי שואה ע"ש ויזנטל בצור משה שבלב השרון. המקום המטופח, הנראה ככפר גמלאים, הינו ביתם הקבוע של ניצולים אשר מצבם הנפשי והגופני קשה ביותר וחלקם ערירים. מידי יום ששי באים מתנדבים לערוך איתם קבלת שבת. חבורת הזמרים עם מנצחה, עוז פרנקו וצוות המטפלים הצליחו ליצור אווירה חמימה ולשתף את אנשי המקום ואף להעלות חיוך על שפתותיהם ולשמוע צליל מפייהם. אין ספק, למוזיקה יש אפיקים מיוחדים להגיע אל עומק הנפש ולו גם המיוסרת ביותר. פרידריך ניטשה אמר: "ללא מוזיקה, החיים הם טעות".

מוסיקה בהדרים

מכללת הדרים ארחה את בר צימרמן

החלילנית הישראלית בר צימרמן הופיעה בפני באי "מכללת הדרים" של העמותה למען החבר הוותיק- דרום השרון. במופע הציגה בר חלילים שונים והדגימה קטעי נגינה מוכרים מתקופות שונות. בר צימרמן, בצניעותה ועדינותה יצרה בוקר נעים של צלילים.

וגם סדרת הרצאות בנושא מוסיקה

זו השנה השנייה בה נהנים חובבי המוזיקה הקלסית מהרצאות מפי ילנה צודקוב. ההרצאות מתקיימות במכללת הדרים שבשדה ורבורג. בעברית רהוטה, בקול נעים ובידע רב מעשירה ילנה את הנוכחים. היא מספרת בלשונה הקולחת, מדגימה בקלידי הפסנתר ובסרטונים על מלחינים ויצירותיהם. היא נוגעת בקהל המאזינים. ניתן להצטרף. פרטים אצל רינת וסרמן 054-7552919

רננה

מאת: יונה פלג

קשה מאד לכתוב רננה וז"ל, זה לא נתפס שאישה כה צעירה אצילית, ענווה, אופטימית עם חיוך גדול, אימא אדמה,

מחבקת ואוהבת כל אחד, איננה איתנו יותר. רק בתחילת חודש ינואר 2019 ארגנה שני אוטובוסים עם מטיילים לנופשון מוזיקלי בכפר בלום, והיא שמחה מאוד, למרות העבודה הקשה בניהול נופשון כזה.

רננה פרנקו, רק בת 57 שנים, אם לשני בנים ובת, סבתא ל-8 נכדים. מילאה שרשרת תפקידים: ראשית עשייתה הברוכה היה "בקהילה תומכת", שם החלה להטביע את חותמה בבתי הוותיקים במועצה. בני כל משפחה אליה נכנסה לא שוכחים אותה, למרות שסיימה מזמן את תפקידה. במקביל להיותה "אם קהילה" עסקה בפיתוח התרבות במרכז היום בנווה ימין בהחליפה את תמי פרבר. רננה יסדה את מערך המתנדבים לגיל השלישי במועצה ונטלה אחריות על ארגון הטיולים והנופשונים לגמלאים במסגרת "העמותה לחבר הוותיק".

בשנים האחרונות בחרה להתמקד בטיולים ובפיתוח מרכז התעסוקה בחגור והעניקה לו את השם: "מרכז תעסוקה ותרבות - גוונים". לצערנו תקפה אותה המחלה הארורה, והחלה לשבש את התכניות. רננה לא ויתרה וחייה לצד המחלה, לא הפסיקה לתכנן עוד טיולים ונופשונים ולחלקם אף הצטרפה.

באו לחלוק לה כבוד אחרון, פנים מוכרות מהרבה מושבים וקיבוצים מרחבי המועצה, חברי העמותה (לחבר הוותיק) מהעבר ומהווה.

בני המשפחה ספדו לרננה וספרו דברים מרגשים וחמים על האשה המופלאה הזאת. אישה שאיחדה את המשפחה והייתה עמוד התווך שלה.

אנו חברי מערכת "כיוון חדש", יחד עם כל מכריה וחבריה, מרכינים ראש בעצב וממאנים להינחם על לכתה בטרם עת של רננה וז"ל.

יהי זכרה ברוך.

האגודה לחבר הוותיק דרום השרון

טופס אריכות ימים

מאת: יעל רטנר

שירותי העמותה למען החבר הוותיק דרום השרון

יו"ר העמותה - ורדה לוי מנכ"ל - אמיל עזרן

מרכז יום לחבר הוותיק בנווה ימין

מסגרת חברתית, טיפולית תומכת, לותיקים
הזקוקים לסיוע בפעילות היומיום.
מנהלת: נתי בלום טל. 09-7658357

דורות - מכללת ותיקים כפר מעש

הרצאות ברמה אקדמית, פעילות גופנית
ומסגרת חברתית תוססת לוותיקים
עצמאיים וצעירים ברוחם.
רכזת: שולי כהן טל. 03-9080845

הדרים - מכללת ותיקים שדה ורבורג

הרצאות ברמה אקדמית, פעילות גופנית
ומסגרת חברתית תוססת לוותיקים
עצמאיים וצעירים ברוחם.
רכזת: רינת וטרמן טל. 09-7481 844

מרכז תרבות ותעסוקה "גוונים" בחגור

מיועד לוותיקים המעוניינים לעסוק בעבודה יצרנית
באווירה נעימה.
רכזת: רננה פרנקו טל. 03-9027272

קהילה כפרית תומכת

שירות קהילתי תומך, שנועד לאפשר איכות חיים
במסגרת הקהילה, להעניק עצמאות וביטחון
לאזרח הוותיק בבית ובסביבה הקרובה.
רכזת: מיטל גלעד טל. 03-9000595

פעילות אזרית

מסגרת של טיולים ומופשונים.
רכזת: רננה פרנקו טל. 03-9027272

פעילות גופנית

חוגי ספורט ביישובי המועצה.
רכזת: גלי זמיר טל. 052-3343238

עיתון "כיוון חדש"

מועדון הדרים - שדה ורבורג טל. 09-7481 844

אנחנו, וכל בעלי החיים - בני תמותה! אבל רוב הזמן איננו עסוקים בסוגיה זו ודי מתכחשים לה. עם העלייה בתוחלת החיים, לפעמים אנחנו מתחילים לתכנן עניינים שנותיר אחרי מותנו (צוואה וכו') אך לעיתים המוות מגיע בהפתעה ואפילו בגיל צעיר.

לרוב הזוגות הנשואים יש חשבון משותף בבנק. עם מותו של אחד מהם- החשבון המשותף מוקפא ובן הזוג לא יכול להשתמש בכספים המשותפים עד לקבלת צו ירושה או צו קיום צוואה, דבר שיכול להמשך מספר חודשים- אלא אם קיים טופס אריכות ימים חתום ע"י שני בני הזוג.

מ. שבעלה נהרג בתאונת עבודה, היו בעלי חשבון משותף וללא טופס אריכות ימים, עם מותו הטרגי והפתאומי נותרה האלמנה בהלם וללא אמצעי קיום. "נקלעתי לסבך בירוקרטי, שעד היום, חצי שנה לאחר המקרה עוד לא יצאתי ממנו בגלל שבתאונת עבודה חברת הביטוח (ביטוח חיים) מחייבת חקירת משטרה שעדיין לא הסתיימה. אם היתה לנו צוואה הייתי מביאה אותה לבנק והכספים היו משתחררים מיידית, הבנק הלך לקראתי ואפשר לי להוציא סכום מינימלי עד קבלת צו ירושה".

כיום, עם פתיחת החשבון המשותף, כבר מובנה בתוך ההסכם סעיף היוותרות בחיים, שמטרתו לאפשר לשותף הנוותר בחיים (לא בהכרח בן הזוג), לפעול בחשבון הבנק עד לקבלת צו הירושה או צו קיום הצוואה. אולם לחשבונות שנפתחו לפני שנים רבות, יש צורך בטופס אריכות ימים על מנת שהשותף יוכל להמשיך להשתמש בכספי החשבון עד לקבלת צו הירושה/קיום צוואה. חשוב לברר בבנק אם קיים אצלנו טופס זה ואם ומתי עלינו לחדשו.

בעבר נודעו מקרים בהם השותף לחשבון, שהיה בידיו טופס אריכות ימים, העביר את כל הסכום מהחשבון המשותף לחשבון נפרד. עם בוא צו הירושה/צוואה הסתבר שהנפטר הוריש את ממונו לא רק לבן זוגו אלא לעוד גורמים נוספים (או בכלל לא לבן זוגו אלא לאחרים). במקרה הזה הבנק אינו אחראי והירששים חייבים להסדיר את עניינם מול השותף לחשבון בבית המשפט.

בשיחתי עם הפקידה בבנק היא הסבירה לי, שאין פקיעת תוקף לטופס אריכות ימים. אבל אם פתיחת החשבון המשותף נעשתה לפני זמן רב, מערכות המחשוב של הבנק לא קלטו אותו ולכן יש לברר בבנק את קיומו. כיום השותף הנוותר בחיים, גם אם ברשותו טופס אריכות חיים או סעיף "היוותרות בחיים" הזהה לו, לא ניתן לו "לרוקן את החשבון" אלא רק להשתמש לצרכים הסטנדרטיים עד הגיע צו ירושה/צוואה.

במידה ובחשבון המשותף יש משיכת יתר- הבנק אינו מוותר על החוב והוא יכול לגבות את יתרת החוב הן מהשותף שנוותר בחיים והן מהעזיבון. במקרים אלה כדאי לדעת שאין חובה לקבל ירושה במקרה שגובה החוב עולה על שווי העזיבון. הירוש יכול להסתלק מהעזיבון, כך שלא יהיה זכאי לקבל דבר ממנו אך גם לא יהיה חייב דבר.

טופס אריכות ימים, או סעיף היוותרות בחיים מיוחסים אך ורק לחשבון בנק משותף אחד ותו לא, ומופעל רק במותו של אחד השותפים. לחשבונות בנק אחרים, גם אם הם באותו בנק (סניף) ועם אותו שותף, יש לחתום על טופס ניפרד.

ייפוי הכוח למיניהם, כולל ייפוי הכוח המתמשך תקפים אך ורק כאשר האדם בחיים. עם מותו הם פוקעים.

לאן? לדיור המוגן?

מאת: יעל רטנר ומלי ברוש ובעזרתה הרבה של אלה רוזנברג

שנים ארוכות אנחנו חיים בביתנו המוגן בכפר כביטוי האנגלי "ביתי הוא מבצרי", אך ככל שחולף הזמן יש קשיים בתחזוקת המבצר, נפערים בו סדקים וקשה לנו לתחזק אותו ואותנו – הבריאות יורדת, הבדידות חוגגת, הכלכלה מקרטעת.

אז מה עושים? לעבור לדיור מוגן המספק שירותים המאפשרים חיים נוחים?

השירותים ניתנים בסקאלה רחבה, החל משירותים בסיסיים הניתנים לדיירים עצמאיים במסגרת דיור מוגן וכלה בטיפול סיעודי נרחב בבית אבות סיעודי. השירותים נגזרים ממצב בריאותו של הדייר.

התשלום יכול להיעשות בשכר דירה חודשי ובדרך כלל בתוספת תשלום חד פעמי גדול כדמי כניסה או פיקדון נשחק. המחירים משתנים מבית מוגן למשנהו, בהתאם למיקומו ולרמתו (יש גם ברמה של 5 כוכבים).

עברו הימים שהמושג דיור מוגן נשא בחובו קונוטציה של "מושב זקנים" שהיה ממומן ע"י הקהילה ומיועד לזקנים נזקקים. גם בדיורים המוגנים הציבוריים, שבחסות המדינה רמת השירות עלתה יחסית למה שהיה בעבר. בתי דיור אלה – בתי "גיל הזהב" מיועדים לאנשים שהגיעו לגיל פרישה שאין בבעלותם דירה, או שמתגוררים כיום בדיור ציבורי ומתקיימים מקצבת זקנה והשלמת הכנסה.

המעבר לדיור מוגן קשה. בגיל מבוגר השינוי הוא לטורח רב על אחת כמה וכמה אצל המושבניקים שאצלם המעבר הוא מבית בכפר על נחלה שלעיתים היא גם מקור לתעסוקה - לבית דירות.

לפני עשר שנים שאלנו את צ'רנה בת השמונים מצופית מה דעתה על מעבר לדיור מוגן. היא אמרה אז שלא תרצה להישאר לבדה בבית כשיגיע היום ובשביל זה היא חוסכת כסף מעבודות תפירה. בעלה, היא אמרה, יעדיף להישאר בבית ולא לעבור לדיור מוגן.

עברו 10 שנים והזוג לא שינה את דעתו. היא עדיין תופרת והייתה שמחה לעבור לדיור מוגן אך בעלה נותר בעמדתו. ציפי נאור, ממושב גן חיים, שוללת אפשרות של מעבר לדיור מוגן ואומרת שנוכחותם של זקנים בלבד בלי צעירים, ידכא אותה ולא נעים לראות מודעות אבל לעיתים קרובות ולחשוב שזו התחנה האחרונה.

זוהי טענה מאוד נפוצה, רוב האנשים מעדיפים חברה רב גילית.

ר. אלמנה שבריאותה לא במיטבה הרהרה על דיור מוגן אך ההרהור מת באיבו עוד טרם יצא לאוויר העולם, עקב אולטימטום של ילדיה שגרים עמה בנחלה.

ראיינו את עוזי (84) בבית המוגן שנמצא כמטווחי הליכה מנחלתו שבמושב.

עוזי וחברתו לחיים הם זוג פעיל ועצמאי, בבואנו למשכנם החדש, חברתו הייתה בעיצומו של חוג פיסול בעיסת נייר.

הם מתגוררים בבית המוגן שנה וחצי. במסדרונות הבית תלויים לראווה יצירות אומנות מעשי הדיירים להתפאר.

עוזי הגיע כילד עם הוריו למושב. היה חקלאי פעיל וגם עבד בחוץ ובהמשך חייו עבד בחצי משרה. במשך 50 שנה, היה עובד ציבור בכפר. בנוסף ניהל את בריכת השחייה של המושב.

שאלנו אותו כיצד אדם עם שורשים כל כך עמוקים במושב מחליט לעזוב ולעבור לדיור מוגן?

תשובתו הייתה שזוגתו, עירונית במקורה, שגרה עם עוזי כ-30 שנה במושב, חלתה והתקשתה לתחזק את הבית. "עוזי הציע לי להיעזר בעובדת אך סירבתי כי לא רציתי להיות סגורה בין ארבעה כתלים, חסרה לי חברה, פעילויות וחוגי אומנות, אני אוהבת ליצור בחומר".

"בתחילה הבנתי אותה והיום אני מתלהב מהמקום לא פחות ממנה. לא התנתקתי מהמושב, הנחלה לא נמכרה, פעמיים בשבוע אני הולך ברגל למושב, אחראי על מגרש הפטנק ומתנדב בפעילויות שונות של המועצה האזורית." זה מה שמסביר שעוזי בעצם לא ממש עקר את שורשיו מביתו במושב.

בבית החדש, כזוג מקובל חברתית, הם מוקפים חברים, ועם שישה זוגות הם סועדים יחד מדי פעם.

ביום יום ע. מבשלת ופעם בשבוע הם אוכלים במסעדת המקום, תמורת תשלום של 40 ₪.

לדעת עוזי, חיי המושב משעממים לעומת החיים בבית המוגן "אני לא מוכן לגור במושב כי צורת החיים השתנתה ועמוסה ברגולציה ובירוקרטיה".

שאלנו מה לדעתו החסרונות של הבית המוגן?

הוא העלה את נושא הבריאות.

יש צורך בשיפור מערך הרפואה, זמינותו ורמתו. כל עת שאתה בריא ופעיל אזי אשריך וטוב לך, אך כשמגיעה השעה לתמיכה רפואית היא לא ממש זמינה 24/7 ולא ביד רחבה. חסרון נוסף הוא שטח הדירות הפרטיות הקטנות לעומת השטחים הציבוריים המפוארים והאין סופיים.

הסתבר שפגישות משפחתיות לא ניתן לערוך במרחב המצומצם של הדירות ועל כן מארחים במרחבים הציבוריים. עם הגיענו לבית, נפערו עינינו לנוכח הפאר הרב והיקר של המרחב הציבורי הכולל: בית קולנוע, חדר כושר, חדרי חוגים פעילים במלאכות והרצאות, בריכת שחייה ועוד.

הבתים המוגנים זוכים לפרסום רב בכל אמצעי התקשורת כך שלעיתים נדמה לנו "שכל העולם" חי שם, אבל לא! 97% מבני ה-65 + חיים בביתם!! אומנם תוחלת החיים עלתה אך כדאי לזכור שבצעירותנו היו מעט זקנים כי הורי הורינו נשארו בגולה ולעיתים גם נספו בשואה.

למותר לציין שמחירי הבית המוגן גבוהים ביותר, לדוגמא: 2 מיליון ₪ פיקדון נשחק וכ-8000 ₪ לזוג מדי חודש וחלק

מדי פעם עולים רעיונות של הקמת בתים מוגנים במועצה האזורית שלנו לחברי מושבים, מה שמצריך בחינה יסודית, האם קיימת התעניינות וצורך בכך. חשוב שאותו בית יהיה מותאם לסביבה הכפרית ומשתלב בו. היבט נוסף הוא המשפחה – לבנים יש דעות לכאן ולכאן, יש מי שמעודדים את הצעד הזה שהוא לטובת ההורים ויש מי שמנסים להניא אותם ממחשבות על מכירת המשק. בסיכום, כפי שזוגתו של עוזי אמרה לנו, "מושביניק לא עוזב רק את האדמה שלו אלא גם את אורח החיים שלו וזה קשה".

מהשירותים אינם כלולים במחיר. כשבאים לחתום על חוזה כניסה לבית מוגן יש לבדוק עם עו"ד את כל התנאים כיוון שיש שפע של אפשרויות וכדאי לעמוד על ההבדלים ביניהם, שהם לעיתים מהותיים יש להחליט על פי הצרכים היום וגם בעתיד. מיקום הבית הוא גורם נוסף בהחלטה, יש חשיבות לקרבה לילדים. הפקת התועלת מהבית המוגן תלויה באופיו של האדם ובמידת יכולתו להשתלב בחברה התרבותית והסוציו-אקונומית של המקום.

אנה שלנו איננה

צילמה: יונה פלג

| מאת: ברטי קורן |

אנה פט ז"ל עבדה במועדון דורות מיומו הראשון, כמעט עשרים שנה. היא כבשה את לב החברים עם החיוך הרחב שלה וההומור השופע. לכל אחד שהגיע הייתה לה מילה טובה ויחס מיוחד. ההתעניינות שלה הייתה אמיתית וכנה, כך גם הדאגה לשלום החולים, בשיחות טלפון אישיות. במסיבות הייתה הרוח החיה, ורקדה עם החברים והפיחה בהם רוח נעורים. הסלט שהכינה לארוחת הבוקר היה קטן וטעים, והחברים ליקקו את האצבעות. ההלם על פטירתה הפתאומי היה כללי. אף אחד לא יכול היה להכיל את מותה של הדמות האהובה של המועדון. ידענו שחיכתה להיות סבתא, ולא תיארה לעצמה שלא תזכה לכך. היא תחסר לכולם ובעיקר לבעלה ובנה היחיד שהיא אהבה אהבת נפש. יהי זכרה ברוך.

מזמור למנהל מקעקעי ישראל

| מאת: אלה רוזנברג |

לארץ המובטחת, ליבוש ביצות וקדחת,
הגיעו ראשוני החלוצים,
שלהשתתף בבניינה רוצים.
הם היו חרוצים, הקימו מושבות מושבים
וקיבוצים.
סיקלו, סללו, ייבשו,
בנו, גם חלו, החלימו,
הקימו משפחות לתפארה
שהיוו כח נוסף לבניין ארץ המכורה.
קצת התבססו, בדרך הטבע הזדקנו,
ואז מופיע הגוף המנהל
הקורא לעצמו מנהל מקרקעי ישראל,
ובתמיכת הממשלה זורע בהלה
ובהינף יד דורש לפנות מיד
קראוונים ודיירים וכל מה שאפשר,
אחרת הקנס מאד יכבד. אז תזכרו,
האדמה ניתנה לנו רק לעבדה
ועכשיו עלינו להגיד לה תודה
לאחר שאותנו שיעבדה
ולהחזירה למנהל עירומה וטהורה
כי היא כבר עבורנו לא לאותה מטרה!
אנשים ללא פנסיה שיאכלו מה שבשלו
לזה יש את משרד הרווחה ובטוח לאומי
הכל טוב, הכל עממי ורק אני לעצמי.
השם יעזור עד זעם יעבור
ועל כך תודה למדינה
שמתעללת ומתעלמת מאיתנו לעת זיקנה.
ובעיקר נתפעל ממנהל מקעקעי ישראל.

אדמה אדמתי

| מאת: זהר ארנון |

להתלונן. תתגאה בעצמך. "חשבתי אז, ואני חושב גם היום, שלא רק הכובע שעל ראשי הוא טמבל.

לא הייתי גאה בעצמי, אבל חשבתי שעמלי לא לשווא. אבל באו ימים שהפרדס לא רק שלא הביא לי רווח, הוא לא כיסה את ההשקעות בו, היה צריך להוסיף ולא היה לי מאיפה. בסופו של תהליך, לא היתה לי עוד אפשרות לקיים את עסקונת הענף ונספחיו, ומפעל של עשרות שנים של עמל (בערבית פירושה "תקווה"), עלה עליו הכורת.

כמו הסוס שמכיר מסלול קבוע, גם אני, מדי פעם, בלי משים, הולך "לפרדס". בדרכי אני רואה עצים מתים, ללא צמרות, ללא עלווה וכמובן, ללא פרי. גידול הדרים הפך להיות עתיר ממון שאין הפרדסן הקטן יכול לעמוד בו. אבל אפשר למצוא לו שימושים אחרים, לא בהכרח חקלאים ישירים, אותם לא מאפשרת רמ"י (רשות מקרקעי ישראל – בעבר "המנהל"). למה? כי היא יכולה. כדי שלא תוכל, צריך להוציא את הקרקע משליטתה. אחרי הכל, האדמה הזאת, אחרי עיבוד של עשרות שנים, חייבת לעבור לרשות המעבד. בעולם קוראים לזה "רפורמה חקלאית" ומיישמים אותה אך לא בישראל. וזה מפתיע.

אחרי עשרות שנים של עיבוד הקרקע ותרומתו הכלכלית והביטחונית של המעבד למדינה ותושביה, הגיע הזמן להעביר את הזכויות על הקרקע למעבדה. לא צריך להתייחס אל החקלאים כאל טעוני טיפוח. כי הם לא! החקלאים הם אנשים שבמרוצת עשרות שנים גרמו להכנסות של מיליארדים רבים למדינה. הם כבר "ילדים גדולים" ויכולים לנהל את ענייניהם ללא פיקוחה של רמ"י או של כל זרוע שלטונית מגבילה אחרת. בישראל חקלאי מנוע מלעסוק ב"גידול" לא חקלאי אך מפרנס את בעליו, שלא כמו גידולים "מותרים", שהם עתירי תשומות שהחקלאי לא מסוגל לעמוד בהן. יעידו על כך הרבה אלפי דונם חקלאים הרובצים בשיממונם.

בארץ נמנעים מעשיית רפורמה אגררית, שהיא העברת בעלות על קרקע חקלאית למעבדה, בטיעון המגוחך של "שמירה על אדמות העם היהודי". כאילו שהחקלאי לא ישמור עליה וייצא אותה לחוץ לארץ. ההשתלטות הפטרונית הזאת חייבת לבוא על סיומה. זה אומר, שעם שינוי ייעוד הקרקע, ההטבה חייבת להיזקף לזכות החקלאי, ולא לרמ"י או לאיזה נדלניסט מצוי או טייקון מזדמן. הזכויות הן של החקלאי ולא של אף אחד אחר. הדבר הפשוט הזה, באמת לא ברור עדיין?

תמהני.

כדרכי בכל ימות החול של השנה (ותראו לי איכר שעבורו לא כל יום בשנה הוא יום חול), קמתי עם שחר כדי להספיק את מטלות היום. הרי "היום קצר והמלאכה מרובה", כפי שהעידו כבר חז"לנו. אם לאדם מהשורה המלאכה מרובה, מלאכתו של איכר בעל משק מעורב, רבה שבעתיים. הנה אני: צריך לחלוב את הפרות ולהעביר את החלב למחלבה האזורית, צריך לחלק תערובת לתרנגולות ולתרנגולי הודו. צריך להאביס את הכבשים והעיזים, יש לנו "עדר" של תריסר ראשים כאלה, ואחרי המלאכות הביתיות האלה, אני הולך להשקות ולדשן את חלקת האשכוליות, שגודלה עשרה דונם.

ההשקיה בצינורות אלומיניום אותם צריך להעביר אחרי השקיית כל שתי שורות. השקיית כל קטע כזה היא דו שלבית. מחצית מכמות המים לפני פיזור הדשן והמחצית השניה, אחרי הדישון. השיטה הזאת נהוגה כדי לא להטמיע את הדשן בעומק, מתחת לשורשונים היונקים. העבודה בפרדס לא קלה, אבל אני נהנה ממנה מאוד. אני מלווה את התפתחות הפרי מראשיתו, מהפריחה, דרך גדילתו והתפתחותו עד להגעתו לבשלות, שמנתקת אותו מ"המינקת" על ידי הקטיפ.

מכאן לבית האריזה ושליחתו לארצות חוץ, דבר שמכניס למדינה מטבע זרולי, הפרדסן הקטן, מספק חלק מפרנסתי. כשאני מתלונן על החזר לא פרופורציוני להשקעתי, בעבודה ובתשומות אחרות, מרגיעים אותי עסקני הענף "מלמעלה", היודעים יותר טוב ממני. הם אומרים שאין לי מה לדאוג. הם מודים, שנכון שאני לא מקבל הרבה במזומנים, אבל הם בטוחים שיש לי סיפוק מכך שעבודתי מפרנסת הרבה אחרים, כמו למשל: הנהלת מועצת הפרי ועובדיה, שדואגים לי על ידי שיווק הפרי שאני מגדל, יצרני הדשנים, שמיטיבים עם הפרי, ספקי המים, בתי האריזה, המשאיות שמובילות את הפרי מהפרדס אל בית האריזה, עובדי האריזה, האוניות שמובילות את הפרי, נציגי המועצה בחוץ לארץ, ומי לא. "אתה צריך להיות גאה. אז נכון שאתה לא כל כך נהנה מההכנסות, אבל תראה כמה אנשים מתפרנסים הודות לך. עליך להתגאות ולא

מסע להכרת יוני הדואר

| מאת: אסתר לופו |

יצאתי למסע להכרת יוני הדואר בעקבות הרומן המופלא של מאיר שלו "יונה ונער". בספר נגלה לי העולם הקסום והמסתורי של יוני הדואר. התיאור המרתק של מאיר שלו בטיפול ביוני דואר, סקרן אותי מאוד, איך הן חוצות מרחקים גדולים ויודעות לשוב לשובך שלהן בבית? איך הן יודעות את הכיוון הנכון? איך הן שורדות את המרחקים הגדולים בכל מזג אוויר? החלטתי ללכת ולבקר שובכים של יוני דואר. יש עדיין מספר קטן של חובבים, אנשים מיוחדים הממשיכים לגדל יוני דואר. בעידן של טלפונים, לווינים ותקשורת טכנולוגית מפותחת, יוני הדואר הפכו, לכאורה, מיותרות ובכל זאת יש משהו ממגנט ומסתורי ביוני הדואר.

צילמה: יונה פליג

המסע שלי התחיל ביער בן שמן. היונאי מקבוץ נען מסר למדריך שלנו 5 יוני דואר. יונת הדואר אינה יונה רגילה, קרום לבן סובב את המקור, קצוות לבנים סביב העיניים והחזה שלה רחב ושרירי. הטיפול ביונת הדואר הוא מעשה אמנות המלווה ביחס חם ורגיש בין היונאי ליונה. עליו לדאוג לשובך נקי, למזון משובח ולאימון היונה לחיזוק שרירי החזה לתעופה ממושכת.

המדריך מסר לידינו את היונים והדריך אותנו כיצד לנהוג בהן, חיברנו לרגלה האחת נרתיק קטן, ובו כתבנו ברכה. הדקנו בזהירות את המכל לרגלה, על רגלה השנייה ענדו לה תג זיהוי (שנת לידה ומספר השובך), אחזנו בעדינות את היונה בשתי ידיים, הנפנו אותה מעל ראשינו ושלחנו אותה למרחקים. ביער בן שמן חזרנו לרכבים, נסענו בכבישים, עצרנו ברמזורים זחלנו בפקקים, ולבסוף הגענו לקיבוץ נען, לביתן של יוני הדואר, היונאי, שקבל את היונים, הרבה זמן לפני שאנחנו הגענו, הוציא את המכלים מרגלי היונים והניח את הברכות שחברנו על המדף. פתחנו את הברכות בהתרגשות, אכן, אלו הן הברכות שאנחנו כתבנו.

"בהצלחה בבחינות הבגרות של הנכד שלי" "הלוואי ויבוא השלום", "אריכות ימים ליונה", "חיבוק חם לנכדתי המשרתת בצפון" ועוד.

לפי המקורות ידוע כי היונה הראשונה שולחה על ידי נוח, לאחר המבול. היונים הקדמונים העבירו באמצעות יוני דואר את שמות המנצחים במשחקים האולימפיים.

ליוני הדואר יש היסטוריה צבאית עולמית, מתועדים מקרים רבים בהן היונים שמשו "דווריות" המעבירות מסרים חשובים וגורליים לכוחות הלוחמים. בחלק מהמקרים הן השפיעו על הכרעת הקרב.

ובהיסטוריה שלנו, זכור הסיפור של שרה אהרונסון, מראשי המחנתת ניל"י, שהיתה רשת ריגול יהודית שפעלה במלחמת העולם הראשונה למען הבריטים ונגד שליטי ארץ ישראל הטורקים. בסתיו 1917 אחת מיוני הדואר ששלחה שרה אהרונסון עם מסר לבריטים, נתפסה על ידי הטורקים, הם חשדו בשרה, תפסו אותה ועינו אותה במשך שלושה ימים. שרה לא גילתה דבר על המחנתת היהודית ולא מסרה את שמות חבריה, במקלחת ניסתה להתאבד באקדח שהוסתר, נפצעה אנושות ולאחר שלושה ימים נפטרה.

האם יש המשכיות ליוני הדואר?

בתקופת מלחמת השחרור ובראשית היישוב העברי בארץ היה נפוץ השימוש ביוני דואר בצבא וביישובים רבים בארץ. נסענו לשובך היונים בגבעת ברנר. מאחורי השובך התמים מסתתר סיפור היסטורי מרתק. במחלקת הקשר בפלמ"ח היו זקוקים לשובך לגידול ולאימון יוני דואר, אחד השובכים היה בגבעת ברנר. השובך היה פעיל וסייע רבות לכוחות הלוחמים במלחמה ובהמשך אף שימש את יחידת הקשר והתקשוב, עד שננטש. במשך 60 שנה, העזובה הייתה רבה השובך היה נטוש, עד שחברי הקיבוץ בסיוע המועצה לשימור אתרים, שיפצו, ניקו, והאתר נחנך ב-2016 והפך לאתר תיירותי מטופח.

ההתפתחות הטכנולוגית בתחום התקשורת, לווינים, טלפונים יתרה את השימוש ביוני דואר, פרט לחובבים העוסקים בזה להנאתם, או יונאים, שהפכו את העיסוק לתיירות. כך בכפר קדם, הנמצא ביישוב הושעיה במסגרת הפרוייקט "בואו לגעת בעבר" ניתן לשלח יונת דואר ולזכות בחוויה מיוחדת.

השאלות, מהו סוד הניווט של יונת הדואר? איך היא חוצה מרחקים גדולים, בכל מזג אוויר? איך היא שבה אל ביתה? שאלות אלו נותרו כתעלומה ופלא.

צעיר כבן 95

| מאת: צביקה ביקל |

עם ביטחון עצמי, אינו חושש,
צעיר כבן תשעים וחמש,
ללא מכשיר שמיעה,
אף לא לראיה.

ללא תמיכה צועד
קדימה, לא פוחד,
איש שיחה אוהד,
לצון, לצון חומד.

להתראות בעוד שנה,
בפשטות אני אומר,
מביט הוא מעלה עם ידו:
"זה תלוי רק בו".

שכל אישה ובן,
ממשיך מסלול חייו,
נותן ומפרגן,
אוהב את יקיריו.

שדכנות לבני הגיל השלישי

| מאת: צביקה ביקל ולאח טל |

מה עושים בני הגיל השלישי אשר נותרו בודדים ללא בן זוג? חלקם משלימים עם הבדידות ומעדיפים להישאר לבד. ואחרים מעדיפים לחפש ולמצוא בן או בת זוג, לידידות ולחברות, לזוגיות ואף לנישואין. השאלה כיצד?

האם השדכנים רואים ברכה ופרנסה בעמלם בעיסוק זה? האם זו מעין שליחות? אין תשובה ברורה וחד משמעית. נוסף על מוסד השדכנות יש פתרונות שונים ודרכים מעניינות אחרות למצוא בן זוג.

אתרים ברשת

באמצעות "גוגל" ניתן למצוא אתרים רבים העוסקים בזריזות מחשבת ב"שידוכים". בעידן הדגיטלי, פורחים ברחבי הרשת אתרים מיוחדים העוסקים בהיכרות למטרת שידוכים. אך את הבחירה הסופית עלינו להחליט בעצמנו, וזאת רק לאחר דיאלוג בין אישי ומיון זהיר במיוחד.

נתייחס לאפשרויות אלו ונציין יתרונות וגם חסרונות צפויים.

לפי דיווחים ומהכרת המתרחש ברשתות הממוחשבות להיכרות ראוי לציין כי אתרים אלה מחייבים תשלום נכבד עבור השירות, תשלום חודשי, שנתי וכד'.

כמובן מומלץ להצטייד ביתר זהירות ואפילו בחשדנות כאשר משוטטים באתרים, במהלך החיפוש אחר פרטנר מתאים. סבלנות וזהירות הם "מנועי חיפוש" יעילים בנוסח של "כבדהו וחשדהו". למציאת הכתובות ודרך הכניסה לאתרים היעזרו בבני משפחה צעירים.

אתר המומלץ במיוחד והמתאים לבני הגיל המבוגר (מגיל 50) הוא "מוטקה", המוגדר כמלכ"ר, מוסד ללא כוונות רווח ולכן יותר אמין וידידותי למשתמש. זהו אתר חברותי וידידותי למשתמש ורחוק מלהיות מסחטת כסף כמו אתרים אחרים.

ב"מוטקה" תמצאו מבחר של אפשרויות למציאת בני שיח בקבוצות של עניין משותף. ניתן להתכתב לנהל שיחות כשותפים בתקשורת על נושאי ענין שונים ולקבל מידע בתחומי תרבות ופנאי, כגון טיולים, ספורט, בריאות, איכות חיים וכו'. והעיקר אפשר למצוא ב"מוטקה" הזדמנות נאותה להיכרות ולשידוכים.

<https://www.motke.co.il>

בהצלחה!

בכתבה זו נתייחס לכמה דרכים העומדות לרשות המעוניינים, המחפשים מענה למשאלות הלב הבודד המחפש אוזן קשבת. ראשית ניתן להתגבר על מעצורים שונים, לפנות ולהיעזר בבני משפחה, בחברים המכירים אנשים במצב דומה, שישמחו להפגיש בודד עם בודדת לשם הכרות ראשונית. ונזכור כי מוסד השדכנות עדין חי ותוסס.

פנינו לעוסקים בתחום השדכנות ולהלן מקצת מן הרשמים:

שולה, (שם בדוי) שדכנית מדופלמת, כך לפחות היא מעידה על עצמה, 25 שנה במקצוע. מיד עם הרמת האפרכסת היא מתחילה במתקפה של שאלות, כמו: בן כמה אתה, מה מצבך המשפחתי, דתי? חילוני? ועוד.

- יש לבוא אליה לראיון אישי עם תעודת זהויה ולהיות מוכן לתשאל, כגון: מי ומה הפונה, מה הוא מחפש ולמה? - יש להתחייב ולשלם מראש את מחיר השירות לחצי שנה 3800 ₪.

- אם וכאשר זכה השידוך להצלחה יש להוסיף בונוס של כ-5000 ₪. "הצלחה" של השידוך = קשר וחברות במשך חצי שנה.

- מי בודק את החברות, האם צלחה, או לא, לכך אין תשובה ברורה וכמובן עלינו להיזהר ממלכודות.

ישנם גם יזמים יצירתיים העורכים ערבים של פנויים ופנויות מגיל 50 ומעלה. הם משלבים במפגשים מוזיקה, ריקודים וכיבוד קל תמורת תשלום צנוע יחסית.